

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Krzysztof Szewczak
Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2022 r. w Lublinie

sprawy M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty socjalnej na dalszy okres

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 30 lipca 2021 r. sygn. akt VIII U 1504/18

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz M. K. tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych z odsetkami, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas po upływie tygodnia od dnia ogłoszenia niniejszego wyroku do dnia zapłaty.**

III AUa 811/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 kwietnia 2018 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, odmówił M. K. prawa do renty socjalnej, ponieważ komisja lekarska ZUS ustaliła, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

W odwołaniu od tej decyzji M. K. domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu odwołania powoływał okoliczności dotyczące jego stanu zdrowia.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wnosił o jego oddalenie i wywodził jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 30 lipca 2021 r. Sąd Okręgowy w Lublinie zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał M. K. prawo do renty socjalnej na okres od dnia(...) do dnia (...).

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd I instancji ustalił, że M. K., urodzony w dniu (...), był uprawniony do renty socjalnej od dnia 1 grudnia 2005 r. do dnia 31 stycznia 2018 r. Ubezpieczony w dniu 28 grudnia 2018 r. złożył wniosek ustalenie prawa do renty socjalnej na dalszy okres.

Wnioskodawca posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, ma wyuczony zawód hydraulika, z tym że nigdy w nim nie pracował.

Zaskarżoną decyzją z dnia 10 kwietnia 2018 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do renty socjalnej, ponieważ komisja lekarska ZUS, orzeczeniem z dnia 29 marca 2018 r. ustaliła, iż M. K. nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

M. K. cierpi na zespół pozapiramidowy, zaniki korowo-podkorowe mózgu, torbiel pajęczynówki, upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim oraz organiczne zaburzenia lękowe.

W opinii łącznej z dnia 3 września 2018 r. biegli lekarze sądowi: neurolog dr A. S., psychiatra dr E. L. oraz biegły psycholog B. B. uznali M. K. za całkowicie niezdolnego do pracy nadal po dniu 31 stycznia 2018 r. oraz ustalili przewidywany okres tej niezdolności do dnia 31 stycznia 2021 r.

Wnioskodawca w 3 miesiącu życia przeżył zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. Aktualnie leczy się psychiatrycznie oraz neurologicznie z powodu nadmiernej nerwowości i stanów lękowych. W karcie informacyjnej leczenia szpitalnego w oddziale(...) z pododdziałem (...) Wojewódzkiego Szpitala (...) w B. w dniach od 4 do 8 czerwca 2018 r., w rozpoznaniu wskazano: torbiel pajęczynówki, zaniki korowo-podkorowe mózgu, stan po zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych w dzieciństwie”. W badaniu neurologicznym stwierdzono u M. K. drżenie zamiarowe kończyn górnych, bardziej nasilone w prawej kończynie górnej.

Z historii choroby z leczenia psychiatrycznego z okresu od 2008 r. do 2017 r. wynika nadto, że u wnioskodawcy rozpoznano: organiczne zaburzenia lękowe, upośledzenie umysłowe lekkie oraz przebyte zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.

Biegli lekarze sądowi wskazali, że drżenie kończyn u wnioskodawcy rozpoznawane było od 2008 r. oraz potwierdzone zostało w 2018 r. M. K. od dzieciństwa jest osobą upośledzoną umysłowo w stopniu lekkim, uczył się w szkolnictwie specjalnym. Od 2008 r. leczy się systematycznie w (...) z powodu organicznych zaburzeń lękowych, które mają istotny wpływ na jego funkcjonowanie osobiste i społeczne. W ocenie biegłych lekarzy sądowych stan neurologiczny i psychiczny ubezpieczonego nie poprawił się i nie rokuje poprawy, ponieważ jest spowodowany trwałym uszkodzeniem (...) (opinia – k. 69).

W opinii uzupełniającej z dnia 30 stycznia 2019 r. biegli lekarze: neurolog dr A. S., psychiatra dr E. L. oraz biegły psycholog B. B. w całości podtrzymali swoją opinię główną z dnia 3 września 2018 r. Biegli wskazali, że M. K. był badany przez psychologa konsultanta ZUS w dniu 1 lutego 2018 r. oraz że w trakcie rozwiązywania zadań testowych widoczne było podenerwowanie związane z niemożnością wykonywania precyzyjnych ruchów w obrębie motoryki małej i silną potrzebą uzyskania dobrego wyniku, co w ocenie biegłych wskazuje na brak agrawacji. Biegli podnieśli, że rozpoznanie uzależnienia od alkoholu ubezpieczonego znajdujące się w opinii lekarskiej z dnia 15 stycznia 2015r., nie jest poparte żadną dokumentacją, ani danymi z wywiadu (opinia – k. 115).

W opinii z dnia 4 marca 2021 r. biegły lekarz specjalista z zakresu neurologii dr A. S. wskazała, że od orzeczenia ZUS z dnia 21 lutego 2008 r. stwierdzającego całkowitą niezdolność do pracy wnioskodawcy, jego stan zdrowia nie uległ poprawie oraz nie ma szans na poprawę, ponieważ obustronne uszkodzenie układu pozapiramidowego jest trwałe. Manifestuje się dużym obustronnym, drżeniem kończyn i w sposób istotny upośledza sprawność fizyczną. Stwierdzone nadto zostały współistniejące schorzenia psychiatryczne, a mianowicie upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim oraz

organiczne zaburzenia lękowe. W ocenie biegłej M. K. nie jest w stanie wykonywać pracy zgodnie z wykształceniem i poziomem kwalifikacji, zaś przewidywaną datę końcową okresu całkowitej niezdolności do pracy biegła określiła na dzień 31 stycznia 2024 r. (opinia – k. 286).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z powołanych wyżej opinii biegłych lekarzy, a także dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz aktach organu rentowego. Zostały one sporządzone w przepisanej formie, w oparciu o obowiązujące w dacie ich wydania przepisy prawne, przez kompetentne osoby w ramach przysługujących im uprawnień.

Sąd I instancji podkreślił, że rozstrzygając o odwołaniu wniesionym przez M. K. oparł się głównie na opiniach (zasadniczej i uzupełniającej) wydanych przez biegłych lekarzy specjalistów z zakresu: neurologii dr A. S., psychiatrii dr E. L. oraz biegłego psychologa mgr B. B., w tym na opinii uzupełniającej z dnia 4 marca 2021 r. wydanej przez biegłego lekarza neurologa dr A. S..

Z treści tych opinii wynika, że stan zdrowia wnioskodawcy nie uległ poprawie w stosunku do okresu kiedy orzekana była u niego całkowita niezdolność do pracy, tj. przed dniem 31 stycznia 2018 r. W ocenie biegłych lekarzy, w tym w szczególności biegłej z zakresu neurologii dr A. S., brak jest szans na poprawę zdrowia ubezpieczonego z uwagi na trwałe obustronne uszkodzenie układu pozapiramidowego oraz stwierdzone współistniejące schorzenia psychiatryczne – upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim oraz organiczne zaburzenia lękowe. Sąd Okręgowy podzielił wniosek opinii biegłego lekarza neurologa, że wnioskodawca nie jest w stanie wykonywać pracy zgodnie z wykształceniem i poziomem kwalifikacji oraz w zakresie przewidywanego okresu całkowitej niezdolności do pracy do(...).

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na to, że biegli lekarze przeprowadzili bezpośrednie badanie ubezpieczonego, wnikliwie przeanalizowali jego dokumentację medyczną i omówili wpływ zdiagnozowanych u niego schorzeń na zdolność do pracy – przy uwzględnieniu dotychczasowego doświadczenia zawodowego i posiadanych kwalifikacji.

Sąd Okręgowy nie podzielił natomiast opinii biegłych lekarzy sądowych z dnia 1 kwietnia 2019 r. oraz opinii uzupełniających z dnia 23 września 2019 r. i 1 grudnia 2019 r. wydanych przez biegłych lekarzy specjalistów z zakresu: neurologii dr M. D. (1), psychiatrii dr M. D. (2) oraz biegłego psychologa mgr J. J.. Biegli stwierdzili wprawdzie, że M. K. jest osobą chorą i wymaga systematycznego leczenia, jednak w ich ocenie stopień zaawansowania rozpoznanych przez nich chorób, nie powodował całkowitej niezdolności do pracy (opinie – k. 164 i 205). Sąd I instancji nie podzielił również opinii z dnia 7 listopada 2020 r. wydanej przez biegłego lekarza psychiatrę dr J. U. (k. 248) oraz opinii z dnia 3 września 2020 r. wydanej przez biegłego lekarza neurologa dr P. W. (opinia – k. 253) o braku całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawcy.

Opinie biegłych lekarzy, które posłużyły do dokonania ustalenia istnienia całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawcy w okresie od dnia 31 stycznia 2018 r. do dnia (...), zdaniem Sądu Okręgowego, są wystarczająco uzasadnione i z tych względów zostały uznane za wiarygodne, miarodajne i wyczerpujące, a przez to przedstawiające wystarczające wiadomości specjalne, niezbędne do oceny zarzutów zawartych w odwołaniu i merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy niniejszej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 r., sygn. II UKN 96/99 – OSNP 2000, nr 23, poz. 869). Kierując się powyższymi wskazaniem Sąd Okręgowy w całości podzielił wnioski biegłych w zakresie istnienia u M. K. całkowitej niezdolności do pracy od 31 stycznia 2018 r. do (...).

Zdaniem Sądu Okręgowego, nie zachodziła konieczność dopuszczenia dowodu z kolejnych opinii biegłych, bowiem wydane wcześniej opinie biegłych są wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy oraz zawierają niezbędne wiadomości specjalne oraz kompleksową analizę stanu zdrowia wnioskodawcy. W związku z tym Sąd I instancji pominął wniosek organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego lekarza specjalisty z zakresu neurologii jako zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania (por. powołany wyżej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 r., II UKN 96/99).

Sąd Okręgowy zacytował następnie treść art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 1300 ze zm.). Wskazał następnie, że zgodnie z art. 5 ostatnio powołanej ustawy, ustalenie całkowitej niezdolności do pracy dokonywane jest na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2021 r., poz. 291 ze zm.). Sąd I instancji zacytował następnie treść przepisów art. 12 i 13 tej ustawy definiujących całkowitą niezdolność do pracy oraz określających tryb ustalania tej niezdolności, jej stopień i trwałość.

Sąd Okręgowy zaznaczył, iż w świetle art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej, dla skutecznego nabycia prawa do renty socjalnej, wymagane jest aby naruszenie sprawności organizmu powstało w okresach uprawniających do tej renty wskazanych w tym przepisie, a nadto, żeby obecnie skutkowało ono istnieniem całkowitej niezdolności do pracy.

Sąd i instancji podkreślił, że całkowita niezdolność do pracy musi być spowodowana (pozostawać w związku przyczynowym) z naruszeniem sprawności organizmu, które powstało w okresach wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o rencie socjalnej. Przesłanki nabycia prawa do renty socjalnej nie są więc spełnione zarówno wtedy, gdy wprawdzie naruszenie sprawności organizmu powstało w okresach wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o rencie socjalnej, ale nie spowodowało całkowitej niezdolności do pracy, jak i wtedy, gdy określone naruszenie sprawności organizmu spowodowało całkowitą niezdolność do pracy, ale powstało po upływie okresów wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o rencie socjalnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2011 r., I UK 6/11 – LEX nr 1026617).

M. K. był uprawniony do renty socjalnej od dnia 1 grudnia 2005 r. do dnia 31 stycznia 2018 r., zaś w sprawie niniejszej zostało ustalone, że po dniu 31 stycznia 2018 r. jest on nadal całkowicie niezdolny do pracy, okresowo do dnia(...).

Mając to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję poprzez przyznanie M. K. prawa do renty socjalnej od dnia(...) do dnia (...).

Apelację od tego wyroku wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.. Zaskarżając wyrok Sądu I instancji w całości apelant zarzucił mu:

1/ naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a/ art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i ustalenie, że stan zdrowia wnioskodawcy uzasadnia uznanie go za osobę niezdolną do pracy, w sytuacji gdy przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że przeważająca część biegłych sądowych stwierdziła brak całkowitej niezdolności do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu;

b/ art. 327¹ § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez brak wskazania w uzasadnieniu wyroku przyczyn, dla których opiniom biegłych lekarzy sądowych z dnia 1 kwietnia 2019 r. biegłego specjalisty neurologa dr M. D. (1), biegłego psychologa mgr J. J. oraz biegłego specjalisty psychiatry dr M. D. (2), opiniom uzupełniającym z dnia 23 września 2019 r. biegłego specjalisty psychiatry M. D. (2) i biegłego psychologa J. J. oraz z dnia 1 grudnia 2019 r. biegłego specjalisty neurologa dr M. D. (1), a także opinii biegłego lekarza psychiatry dr J. U., Sąd Okręgowy odmówił wiarygodności i mocy dowodowej w całości, pomijając wnioski płynące z tych opinii, w szczególności nie ustosunkował się do opinii biegłego lekarza psychiatry B. S. z dnia 5 maja 2021 r.;

2/ naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej w związku z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do renty socjalnej od dnia (...) do dnia (...) i uznanie, że jest on osobą całkowicie niezdolną do pracy i tym samym spełnia przesłanki do przyznania renty socjalnej.

W konsekwencji tych zarzutów apelant wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie, ponieważ nie zostały w niej przedstawione zarzuty skutkujące zmianą lub uchynieniem zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne, zarówno poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne, jak i rozważania prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, czyniąc je, stosownie do art. 387 § 2¹ k.p.c., podstawą własnego rozstrzygnięcia, wobec czego zbędne jest ponowne ich przedstawianie.

W apelacji organu rentowego przedstawione zostały zarówno zarzuty naruszenia prawa materialnego, jak i procesowego. W tym miejscu należy zauważyć, że prawidłowość zastosowania lub wykładni prawa materialnego może być właściwie oceniona jedynie na kanwie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Skuteczne zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wtedy, gdy ustalony przez sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997 r., II CKN 60/97 – OSNC 1997, z. 9, poz. 128).

Odnosząc się do zarzutu obrazy art. 233 § 1 k.p.c. należy wskazać, iż obejmuje ona wszystkie wypadki wadliwości wynikające z naruszenia tego przepisu, a więc także błędy popełnione przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego. Naruszenie ostatnio powołanego przepisu będzie występowało w następujących wypadkach:

- a/ gdy z treści dowodu wynika co innego niż przyjął sąd;
- b/ gdy pewnego dowodu zebranego nie uwzględniono przy ocenie – wbrew obowiązkowi oceny całokształtu okoliczności sprawy;
- c/ gdy sąd przyjął pewne fakty za ustalone, mimo że nie zostały one w ogóle lub są niedostatecznie potwierdzone;
- d/ gdy sąd uznał pewne fakty za nieudowodnione, mimo że były ku temu podstawy;
- e/ ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego wnioskowania.

W sprawie niniejszej żaden z tych przypadków nie zachodził.

W apelacji organ rentowy podniósł, iż ocena stanu zdrowia ubezpieczonego zawarta w wydanych w sprawie niniejszej opiniach biegłych, a w szczególności biegłych lekarzy specjalistów z zakresu: neurologii A. S. i psychiatrii E. L. oraz biegłego psychologa B. B., na których został oparty zaskarżony wyrok, jest wadliwa, ponieważ pozostaje w rażącej sprzeczności z faktycznym stanem zdrowia wnioskodawcy, a także z oceną tego stanu zawartą w pozostałych opiniach biegłych wydanych w sprawie niniejszej. Apelant zakwestionował dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę w/ w opinii biegłych lekarzy neurologa i psychiatry oraz biegłego psychologa jako wiarygodnych, przekonywujących i wystarczających do uznania, że M. K. jest całkowicie niezdolny do pracy, okresowo od dnia(...) do dnia(...). Dowód z opinii biegłych, podobnie jak inne dowody przeprowadzone w postępowaniu sądowym, podlega ocenie przy zastosowaniu kryteriów określonych w art. 233 § 1 k.p.c. Dokonując jej sąd w każdym wypadku powinien kontrolować wypowiedzi biegłych pod kątem ich zgodności z zasadami logiki, poziomu wiedzy biegłych, sposobu motywowania ich stanowiska, podstaw teoretycznych opinii oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/98 – OSNC 2001, z. 4, poz. 64 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000 r., IV CKN 1383/00 – LEX nr 52 544). Wnioski, które Sąd I instancji wyciągnął poddając ocenie zebrany w sprawie materiał dowodowy, w tym powołane wyżej opinie biegłych, w tym biegłych lekarzy specjalistów z zakresu neurologii i psychiatrii oraz biegłego psychologa, przy zastosowaniu przy tym kryteriów określonych w art. 233 § 1 k.p.c., zostały logicznie uzasadnione i są zgodne z zasadami doświadczenia życiowego. Ustalenie całkowitej niezdolności do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 291 ze zm.) w związku z art. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o

rencie socjalnej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 1300 ze zm.) wymaga wiadomości specjalnych, które posiadają biegli lekarze specjaliści z zakresu schorzeń wcześniej rozpoznanych u wnioskodawcy, w tym przypadku przede wszystkim biegli lekarze specjaliści z zakresu neurologii i psychiatrii oraz biegły psycholog. Trafnie Sąd I instancji przyjął, że opinia z dnia 3 września 2018 r. wydana przez biegłych lekarzy specjalistów z zakresu: neurologii A. S. i psychiatrii E. L. oraz biegłego psychologa B. B. oraz opinia uzupełniająca z dnia 4 marca 2021 r. wydana przez biegłego lekarza neurologa A. S., dają wystarczający obraz stanu zdrowia M. K. z punktu widzenia dominujących u niego schorzeń. Z opinii tych wynika, że wszystkie rozpoznane u wnioskodawcy schorzenia, a przede wszystkim schorzenia neurologiczne i psychiatryczne powodują jego całkowitą niezdolność do pracy na okres od dnia (...) do dnia (...).

Sąd Okręgowy, wbrew odmiennemu zapatrywaniu wyrażonemu w apelacji, dokonał prawidłowego ustalenia stanu faktycznego na podstawie dowodów z powołanych wyżej opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu neurologii i psychiatrii oraz biegłego psychologa. Ocenił wydane przez tych biegłych opinie w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, z poziomem wiedzy tych biegłych, sposobem motywowania ich stanowiska, podstawami teoretycznymi opinii oraz stopniem stanowczości wyrażonych w nich wniosków i uznał opinie za przekonujące. Należy przy tym zauważyć, iż odwołanie się przez sąd do tych kryteriów oceny stanowi wystarczające i należyte uzasadnienie przyczyn uznania opinii biegłego za przekonujące (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04 – LEX nr 151656).

Prawidłowo Sąd Okręgowy przyjął, że w/w opinie biegłych lekarzy specjalistów z zakresu neurologii i psychiatrii oraz biegłego psychologa, dostatecznie wyjaśniły wszystkie sporne okoliczności sprawy. W związku z tym nie zachodziła potrzeba uzupełniania postępowania dowodowego o dowód z opinii innych biegłych lekarzy tych samych specjalności medycznych.

Sąd I instancji przy ocenie przeprowadzonych w sprawie dowodów, w tym mających zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy dowodów z w/w opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu neurologii i psychiatrii oraz biegłego psychologa, nie dopuścił się przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów zakreślonych dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. Określone w tym przepisie granice swobodnej oceny dowodów może bowiem naruszać tylko dowolna ocena zebranego materiału, brak wszechstronnej oceny wszystkich istotnych dowodów lub ich ocena sprzeczna z zasadami logicznego powiązania wniosków z ustalonym stanem faktycznym lub doświadczeniem życiowym (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 1999 r., II UKN 459/98 – OSNP 2000, nr 6, poz. 252; z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99 – OSNP 2000, nr 19, poz. 732; z dnia 10 listopada 1999 r., I PKN 361/99 – OSNP 2001, nr 7, poz. 216 oraz z dnia 16 kwietnia 2002 r., V CKN 1446/00 – LEX nr 55167). W apelacji nie zostały wskazane odpowiednio umotywowane powody, dla których w/w opinie biegłych lekarzy specjalistów z zakresu z zakresu neurologii i psychiatrii oraz biegłego psychologa, na których został oparty zaskarżony wyrok, należałoby uznać za niewiarygodne. Za takie powody nie można uznać odmiennych wniosków wypływających z opinii innych biegłych, nawet w sytuacji, gdy liczba tych ostatnich opinii jest przeważająca nad opiniami, na których sąd oparł się wydając wyrok. Istotna jest tu bowiem nie liczba opinii biegłych zawierających taką samą ocenę stanu zdrowia osoby ubiegającej się o rentę socjalną, lecz to, czy opinia zawiera uzasadnienie ostatecznych wniosków oraz czy została sporządzona w sposób przystępny i zrozumiały dla osób nieposiadających wiadomości specjalnych. Prawidłowo więc Sąd I instancji pominął pozostałe opinie wydane w sprawie niniejszej wydane przez biegłych lekarzy: neurologa M. D. (1) i psychiatrę M. D. (2) oraz psychologa J. J., a także biegłych lekarzy: neurologa P. W., psychiatry J. U. i psychiatry B. S., o czym niżej będzie jeszcze mowa.

Z kolei zarzut obrazy art. 327¹ § 1 pkt 1 k.p.c. częściowo należało uznać za uzasadniony, ponieważ uzasadnienie zaskarżonego wyrok zawiera pewne niedostatki w zakresie oceny dowodów z opinii biegłych wskazanych w apelacji, tj. opinii wydanych przez biegłych lekarzy: neurologa M. D. (1) i psychiatrę M. D. (2) oraz psychologa J. J., a także biegłych lekarzy: neurologa P. W., psychiatry J. U. i psychiatry B. S.. Uchybienie to pozostaje jednak bez wpływu na ocenę zaskarżonego wyroku, bowiem niedostatki oceny w/w opinii biegłych podlegają naprawie w postępowaniu apelacyjnym. W ocenie Sądu Apelacyjnego, dwa względy zaważyły, że opinie tych biegłych nie mogły być uznane za miarodajne, wyczerpująco wyjaśniające wszystkie okoliczności istotne dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy

niniejszej. Po pierwsze, żadna z tych opinii nie wyjaśnia na czym polega poprawa stanu zdrowia M. K. w stosunku do stanu zdrowia z okresu kiedy organ rentowy nie kwestionował, że był on całkowicie niezdolny do pracy i spełniał wszystkie przesłanki prawa do renty socjalnej. Niewątpliwie charakter schorzeń wnioskodawcy wymagał wykazania na czym polegała poprawa jego stanu zdrowia, tym bardziej, że biegli ci potwierdzili wcześniejsze rozpoznanie schorzeń M. K., przede wszystkich tych, które obejmują specjalności medyczne: neurologiczna i psychiatryczna. Po wtóre, należy wskazać, że biegli ci wydali opinie po dokonaniu analizy dokumentacji medycznej, która wcześniej, tj. przed dniem 31 stycznia 2018 r. posłużyła organowi rentowemu do ustalenia wnioskodawcy prawa do renty socjalnej. Biegli nijako dokonali weryfikacji dokonanej przez ZUS oceny stanu zdrowia M. K. przed tą ostatnią datą i tę ocenę w istocie zakwestionowali. W związku z tym pominięcie przez Sąd I instancji przy dokonywaniu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy niniejszej ustaleń opinii biegłych wskazanych w apelacji było w pełni uzasadnione.

Biegła lekarz neurolog A. S. w uzupełniającej z dnia 4 marca 2021 r. jednoznacznie stwierdziła, że istota schorzeń, na które cierpi wnioskodawca, sprawia, że stan jego zdrowia nie uległ poprawie i nie ma szans na poprawę. Pożądane jest utrzymanie tego stanu zdrowia na poziomie obecnym i z okresu, kiedy przysługiwało mu prawo do renty socjalnej, tj. do dnia 31 stycznia 2018 r. Należy liczyć się z tym, że wraz z upływem czasu będzie następowało pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawcy. Dlatego też ustalenie prawa do renty socjalnej na okres wskazany w zaskarżonym wyroku, tj. od dnia(...)do dnia(...) było w pełni uzasadnione.

Trafnie apelant zarzucił, że Sąd Okręgowy nie dokonał oceny opinii biegłego lekarza psychiatry B. S. z dnia 5 maja 2021 r. Ocena ta możliwa jest jednak w postępowaniu apelacyjnym. Opinia ta również nie mogła być podstawą istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy niniejszej ustaleń, ponieważ jest ona dotknięta wadą polegającą na tym, że zawiera ocenę stanu zdrowia (zdolności do pracy) M. K. z uwzględnieniem jedynie schorzeń psychiatrycznych, a więc została dokonana wyłącznie w ramach specjalności medycznej tej biegłej. Rozpoznane wcześniej schorzenia wnioskodawcy wymagają natomiast oceny łącznej, a nie oceny dokonanej wycinkowo, w ramach poszczególnych specjalności medycznych. W opinii biegłych lekarzy winna być zawarta ocena łącznego oddziaływania wszystkich rozpoznanych schorzeń na funkcjonowanie organizmu wnioskodawcy. Taka właśnie ocena stanu zdrowia M. K. wynika z opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu: neurologii A. S. i psychiatrii E. L. oraz biegłego psychologa B. B., na których został oparty zaskarżony wyrok. Oceny takiej nie zawierają natomiast opinie biegłych powołane w apelacji.

W apelacji pozwany organ rentowy nie powołał żadnych nowych faktów i dowodów, które pozwalałyby na dokonanie ustalenia, że schorzenia rozpoznane u wnioskodawcy nie powodują jego całkowitej niezdolności do pracy.

Wynik prawidłowo przeprowadzonego przez Sąd I instancji postępowania dowodowego wskazuje na to, że M. K. jest całkowicie niezdolny do pracy okresowo od dnia(...) do dnia(...). Apelant nie wykazał więc, że ubezpieczony nie spełnia wszystkich przesłanek, od istnienia których uzależnione jest prawo do renty socjalnej, a w szczególności, że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy. Tym samym zarzut naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 1300 ze zm.) w związku z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2021 r., poz. 291 ze zm.) nie mógł być uznany za trafny.

Zaskarżony wyrok odpowiada więc prawu, a apelacja organu rentowego jako bezzasadna podlegała oddaleniu, czemu Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., dał wyraz w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach instancji odwoławczej Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018 r., poz. 265).